

PRVA KONFERENCA SINDIKATA ZP ISKRA

Izčrpno poročilo in živahna razprava

Predsednik sindikalnega odbora ZP Iskra
znova Jože Čebela

Jože Čebela bo kot predsednik SO ZP še dve leti vodil našo sindikalno organizacijo.

V dvorani Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje na Miklošičevi cesti v Ljubljani je bila 27. februarja prva konferenca sindikalne organizacije združenega podjetja Iskra, na kateri je razen 57 od 66 delegatov iz vseh delovnih organizacij ZP sodelovala še vrsta uglednih gostov. Med gosti so bili: sekretar izvršnega sveta SRS za delo Pavle Gantar, sekretar CO sindikata industrije in rudarstva Jugoslavije Janko Počuča, podpredsednik RS ZSS Srečko Mlinarič, predsednik komisije za samoupravljanje pri RS ZSS Mitja Švab, predsednik MO sindikata industrije in rudarstva Zvone Žagar in nekateri direktorji iz organizacij ZP.

Konferenco je otvoril in pozdravil goste dosedanji predsednik SO ZP Jože Čebela, ki je po izvolitvi organov konference poročal o delu sindikalne organizacije ZP Iskra v preteklem dveletnem mandatnem obdobju. Poročilo predsednika je bilo izčrpno in je v njem prikazana v glavnem vsa, prav v času uveljavljanja ustavnih dopolnil in predvidene reorganizacije ZP, dokaj uspešna in plodna dejavnost SO ZP. Del izvajanja predsednika Jožeta Čebela objavljamo na tretji strani današnje številke, preostali del iz njegovega poročila ter bistveno in dokaj obsežne in tehtne razprave pa bomo objavili prihodnjič.

Po poročilu je sekretar ZK ZP Marjan Vrabec sprožil razpravo s svojim prispevkom o poteku izvajanja ustavnih dopolnil v združenem podjetju ISKRA in o samoupravnem sporazumu znotraj Iskre. K besedi so se nato oglasili Jože Uštir, delegat iz EMO Celje, sekretar izvršnega sveta SRS za delo Pavle Gantar, Anton Svirgelj, delegat iz Elektromehanike, Pavle Jereb, delegat iz ZZA, Rihard Pompe iz EMO Celje, tajnik družbeno-političnih organizacij ZP Janez Silc, v. d. direktorja OKP ZP Igor Slavec, generalni direktor ZP Vladimir Logar, sekretar CO sindikata industrije in rudarstva Jugoslavije Janko Počuča, itd. Njihovi tehtni razpravi bomo posvetili prihodnjič več prostora.

Po glasovanju o razrešnici dosedanega predsedstva SO ZP Iskra, so sledile volitve novega predsednika in predsedstva SO ter nadzornega odbora. Za novega predsednika SO je bil znova izvoljen Jože Čebela, ki se je za izkazano zaupanje zahvalil konferenci in v imenu novih sindikalnih organov obljubil tudi nadaljnje, še aktivnejše delo naše sindikalne organizacije.

Za konec prve konference sindikata ZP so si gostje in delegati ogledali še barvni film o proslavi dneva borca in Iskre lani v Horjulu ter odloške iz športne dejavnosti Iskre.

Predsedstvo ZKJ o izpolnjevanju programa gospodarske stabilizacije

Na razširjeni seji izvršnega biroja predsedstva ZKJ, ki je bila 20. februarja na Brionih, ob prisotnosti predsednika Tita in ji je prisostvoval še širok krog zveznih in predstavnikov republiških izvršnih svetov, zvez sindikatov, zvezne gospodarske zbornice in drugi, so v zvezi s pripravami na bližnjo sejo predsedstva ZKJ — 5. marca t. l. obravnavali aktualna vprašanja

Ob mednarodnem dnevu žena

8. marcu

čestitajo vsem delovnim ženam organi samoupravljanja, vse družbeno-politične organizacije, uprava in uredniški odbor

»Elementi« Ljubljana

Lani zadovoljivi poslovni rezultati

Veliko povpraševanje po izdelkih naše proizvodnje nam je v letu 1972 omogočilo, da smo plan proizvodnje, ki je bil postavljen precej optimistično, saj smo predvidevali 40% večjo proizvodnjo od realizacije v letu 1971, ne samo dosegli, ampak tudi presegli za 3%.

Uspeh bi bil lahko še večji, če ne bi imeli zaradi splošne nelikvidnosti težav pri preskrbi z reprodukcijskim materialom in zaradi nizkih osebnih dohodkov, težav pri zaposlovanju novih delavcev.

Ker smo v veliki meri orientirani na izvoz naših izdelkov in uvoz večine glavnih surovin, nam devalvacije občutno povišujejo nabavne cene surovin, prodajne cene naših izdelkov pa imajo na tujih tržiščih zaradi močne konkurence celo tendenco padanja. Istočasno pa nam večanje deleža v celotni prodaji zadržuje porast celotnega dohodka v primerjavi s porastom proizvodnje. Taka neugodna gibanja nam hromijo nadaljnji vzpon, saj nam kljub povečanju produktivnosti ne ostaja sredstev za prepotrebno razširjeno reprodukcijo.

Tabela ob koncu tega stavka nam jasno prikazuje indeks 72/71 za proizvodnjo, stroške, število zaposlenih in celotni dohodek

Primerjava indeksov kaže, da so uspehi po posameznih obratih dokaj različni, kar je bilo ob neenakih pogojih gospodarjenja tudi pričakovati.

Največjo rast proizvodnje izkazujejo obrati Keramika, Žarnice in Upori. Obrata Magneti in Feriti pa imata nižjo, toda že daljši čas konstantno stopnjo rasti. Zaradi delnega preorientiranja proizvodnje ima slabši uspeh le obrat Keramični kondenza-

torji, kjer se nova proizvodnja še ni dokončno utekla.

Indeksi stroškov v obratih z manjšim porastom proizvodnje kažejo, da je povečanje cen materiala, predvsem tistega iz uvoza in delno povečanje osebnih dohodkov, prevladovalo vpliv zmanjšanja fiksnih stroškov v enoti proizvoda.

Nesorazmerno so stroški porasli le v obratu Žarnice in Keramični kondenzatorji, v obratu Feriti pa so se kljub povečani proizvodnji za 20% celo znižali, zaradi uspešnega izvajanja sanacijskega programa.

Precejšnjo škodo so obratom v Stegnah povzročili izpadi električne energije zaradi okvar električnih peč.

Povečanje povprečnega števila zaposlenih za 1% je bilo za normalno obratovanje nezadostno. Problemov velike fluktuacije nismo uspeli zadovoljivo rešiti zaradi relativno nizkih osebnih dohodkov, in smo bili prisiljeni reševati nastalo situacijo z delom v podaljšanem delovnem času.

Za leto 1972 smatramo, da je bilo gospodarjenje z zalogami zadovoljivo. Zaloge gotovih izdelkov so bile ob koncu leta celo manjše kakor v mesecu januarju, v pov-

(Dalje na 6. strani)

Organiziranost naj temelji na ustavnih dopolnilih

Na razširjeni seji sekretariata ZKS, 19. februarja, ki so ji prisostvovali še France Popit, Sergej Kraigher, Janez Vipotnik, Janko Rudolf, Jože Globačnik, Slavko Grčar, Humbert Gačnik, Zivko Pregl in Alfred Voh, so razpravljali o nekaterih organizacijskih in kadrovskih vprašanih zveze sindikatov in zveze mladine Slovenije. Razprava o sindikatih je tekla na osnovi spodnjega gradiva.

Osnova za razpravo o sindikatih je bilo gradivo, ki so ga pripravili v republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije. Sekretariat je podprl osnovno usmeritev, podano v tem gradivu. V razpravi je bilo ugotovljeno, da spremembe v družbenih odnosih na temelju ustavnih dopolnil zahtevajo ponovno opredelitev družbene vloge in v zvezi s tem tudi drugačno organiziranost sindikatov in Zveze sindikatov Slovenije.

Bodoča organiziranost mora omogočiti, da bodo delavci v sindikatih lahko v polni meri izražali, usklajevali in uresničevali svoje interese na vseh ravneh, kjer se odloča o pogojih in rezultatih njihovega dela. Sekretariat je podprl tako usmeritev organiziranja delavcev v sindikatih, ki bo dosledno uveljavila neposredno samoupravljanje in sploh bila odpora in gibalno novim samoupravnim odnosom.

Nova organiziranost sindikatov mora temeljiti na delegatskih razmerjih na vseh ravneh, s čimer bi preprečevali od članstva odtrgano odločanje v forumih. Okrepiti je treba vlogo in vpliv sindikatov, organiziranih po posameznih panogah.

Zveza sindikatov bi v novi organiziranosti predstavljala le mesto, kjer bi se sindikati organizirali po panogah, dogovarjali in uresničevali skupne interese na ravni občine in republike.

Poudarjeno je bilo, da naj bi se delavci organizirali v sindikalne organizacije v TOZD, preko svojih delegatov pa ustanavljali in se povezovali v sindikate na ravni občine in republike. To tudi narekuje povečanje števila sindikatov, s čimer bo omogočeno, da bi interesi delavcev iz različnih panog prišli bolj do izraza na vseh ravneh odločanja.

Izhajajoč iz sklepov 3. konference ZKJ je bilo na seji sekretariata sprejeto mnenje, da je treba mlade delavce množično vključiti v neposredno aktivnost sindikatov. V okviru sindikatov bi naj zato delovali mladinski aktivni kot posebna in pomembna oblika sindikalne aktivnosti pri uresničevanju interesov delavcev. V teh aktivnih pa bi sindikalna organizacija postavila v ospredje in uspešneje reševala tudi tista vprašanja, ki so posebej pereča za mlade delavce.

O drugih vprašanih organiziranosti mladine in načinih njenega povezovanja bo sekretariat razpravljaj skupaj s predstavniki RK ZMS na eni prihodnjih sej.

Predstavniki republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije so seznanili sekretariat s pripravami na 8. kongres Zveze sindikatov Slovenije. V predkongresni razpravi med sindikalnim članstvom, v njihovih organizacijah in organih, bo dan poudarek tudi vsebinskim spremembam sindikatov, s čimer bo omogočeno, da delavci neposredno oblikujejo svojo sindikalno organizacijo in jo prilagajajo novim družbenim odnosom.

Sekretariat CK ZKS je podprl program in usmeritev kadrovskih priprav na bližnji kongres Zveze sindikatov Slovenije, ki predvideva, da se delavci množično vključujejo v aktivnosti sindikatov in da se v vodstvo sindikatov na vseh ravneh izbere čimveč delavcev iz neposredne proizvodnje. Neposredni proizvajalci naj bi predstavljali tudi večino v novem vodstvu Zveze sindikatov Slovenije.

Zbor kranjskih samoupravljalcev

V soboto, 24. februarja, se je prišel v prostorih skupščine občine Kranj prvi zbor samoupravljalcev občine Kranj, ki so ga sklicale družbenopolitične organizacije in skupščina občine Kranj. Brez dvoma pomeni že sam sklic zbora pomembno novost v naši samoupravni praksi, saj je to prvi takšen zbor, ki bo odločal o tako pomembnih zadevah kot so ključni problemi razvoja gospodarstva družbenih služb v kranjski občini.

Medtem ko v Sloveniji še vedno traja socialna preobrazba prebivalstva, je bil v kranjski občini končan ta razvojni proces že okoli leta 1960 in to ob zemljiško razdrobljenih in večinoma neustrezno opremljenih kmetijah: Hkrati z odpiranjem novih delovnih mest v industriji je preseljevanje v mesto do leta 1965 naraščalo do leta 1970 pa hitro upadalo. Posledica tega je bilo hitro naraščanje zaposlovanja od leta 1960 do 1970, ki je znašalo 2,8 odstotka letno, medtem ko se je povečevalo zadnja leta v republiki v gospodarstvu za več kot polovico počasneje.

Prav hitro priseljevanje je vplivalo tudi na to, da je kranjska občina držala korak s Slovenijo, saj se je v zadnjih petih letih po družbenem proizvodu in številu zaposlenih v družbenem sektorju gospodarstva obdržala med petim in šestim mestom v republiki. Precej drugačno mesto pa ima občina glede na družbeni proizvod na zaposlenega delavca (leta 1965 — 12, leta 1970 — 22) in na narodni dohodek na prebivalca (leta 1965 kar 8, leta 1970 pa 16. mesto v republiki). Z drugimi besedami to pomeni, da ni prišlo do sprememb v položaju občine v kvantiteti, niso pa bile razmere, da bi zagotovili večjo storilnost na zaposlenega delavca. Leta 1965 je bil družbeni proizvod prvič pod povprečjem republike (za 7,4%), leta 1970 pa že nižji za 16,5%. Kljub temu je bil narodni dohodek na prebivalca leta 1965 23,8%, leta 1970 pa le še za 11,2% večji od republiškega povprečja.

Kljub tako neugodnim gibanjem za sedaj še ni bila znatnejše ogrožena življenjska raven zaposlenih in družin in to zaradi visokega deleža zaposlenosti prebivalstva, ki je večji od republiškega deleža. Na drugi strani se je stopnjeval problem produktivnosti vse od reforme leta 1965 in se je v zadnjih letih močno zaostрил. Produktivnost je naraščala za tretjino počasneje kot povprečno v Sloveniji. Tako je na rast družbenega proizvoda zaposlovanje precej bolj vplivalo kot v republiki, investicije, organizacija in kadri pa mnogo manj.

Vse te pokazatelje je mogoče strniti v ugotovitev, da je slonel napredek kranjskega gospodarstva predvsem na delovnih rokah in manj na novih investicijah oziroma modernizaciji proizvodnje. Skupna vlaganja v gospodarske zmogljivosti glede na družbeni proizvod so bila v preteklih letih znatno nižja kot v republiki. Delež investicij

v gospodarstvu (13,9% družbenega proizvoda) je komaj presegel skupni obračun akumulacije. Tako je bila vrednost poslovnih sredstev na zaposlenega delavca v občinskem gospodarstvu v letu 1970 za 31,4% pod slovenskim povprečjem, samo v industriji pa celo za 43,4%.

Omenjeni zbor samoupravljalcev občine je tako opozoril na posledice in vzroke, zaradi katerih je zamiral razvoj starih industrijskih središč, poleg tega bo začrtal tudi osnove bodočega razvoja občine, ki se nikakor ne more in ne sme sprijazniti s počasnim gospodarskim hramom.

Lahko bi prodali več če...

Na vprašanje UREDNISTVA odgovarja poslovodja Iskrine trgovine v Ljubljani — MIRO STRAH.

Rezultati lanskega leta so bili za našo prodajalno zelo uspešni. Plan smo presegli skoraj za 30%. Izdelki za široko potrošnjo: gospodinjski aparati, mikserji, televizijski in radijski sprejemniki so prvi na rang listi naše prodaje. Zelo dobra prodaja je bila v industrijskem oddelku (rotacijski stroji, stiskalna tehnika). Glede blaga pa moram reči, da ga imamo včasih dovolj, včasih manj oz. ga tudi zmanjka. To nam dostikrat povzroča nemale zaloge.

Lani je bilo največje povpraševanje po števcih in stikalnih urah. Takoj bi prodali vse, kar bi dobili. V letošnjem letu se je potreba nekoliko zboljšala. Mi prodajamo tudi dopolnilni asortiment, to se pravi izdelke, ki jih Iskra ne izdeluje, se pa prilagajajo k našim izdelkom. Pri izdelkih Gorenja smo dosegli lepe uspehe, posebno odkar je začela to prodajati naša direkcija 6, ki sedaj spada pod direkcijo domačega trga.

Letošnji januar je bil zelo uspešen, kar nismo pričakovali, saj je bil ta mesec prejšnjega leta prilično zelo slab. Plan je presežen za 40 milij. din, čeprav je le-ta letos večji za cca 15%. Prepričan sem, da bomo letni plan dosegli in tudi presegli, če bo blaga dovolj.

Kot poslovodja blago naročam sam oz. moj namestnik Marko Kump ali pa prodajalec Viktor Sevšek, ki prevzema tudi blago. Blago naročamo pri direkcijah IC, dobivamo pa ga iz skladišč; direktno iz tovarn mi blaga ne kupujemo. Večkrat se zgodi, da zelenega blaga ne dobimo, ali pa ga dobimo v premajhnih količinah. Če bi vse blago, ki ga stranke zahtevajo, mi pa od naših direkcij, dobili — bi lahko rekli, da bi se plan prodaje lahko pove-

čal za 40%. Največje težave imamo z rezervnimi deli, ki jih ne dobivamo v tistih količinah, kot bi jih morali, ali pa jih sploh ni. Vedno je problem z mrežicami za el. brivnice pa tudi s priključnimi kablji. Podobno je z rezervnimi deli za električne vrtnalne stroje. Problem je tudi z izdelki stikalne tehnike, ki gredo zelo dobro v promet, vendar kontaktojev in relejev ne dobimo nikoli v takih količinah, kot bi jih lahko prodali.

Ker spadamo med trgovske organizacije, so osebni dohodki pri nas zamrznjeni, zato ne moremo večati osebnih dohodkov, čeprav bi bilo potrebno. Naše »plače« so v primerjavi z drugimi trgovinami oz. tudi v IC nestimulativne, predvsem ker imamo deljen delovni čas, delamo pa tudi vse sobote. Obvezno bo treba uvesti v trgovine stimulacijo na promet, če ne več vsaj 20 odst., tako da bi bilo vse osebje bolj zainteresirano. Naš sindikat je o tem že večkrat razpravljaj. Kot sekretar osnovne organizacije ZK direkcije domačega trga pa lahko rečem, da smo se tudi mi zavzemali za to, isto smer smo zavzeli tudi na kolektivnih sestankih, vendar nam ni uspelo, da bi res naredili tisto, kar je potrebno za 19-članski kolektiv. Zaradi tega ljudje odhajajo. Imamo še 4 prodajalce; težko jih bo zadržati, če bodo dobili boljše delovna mesta.

Z vodstvom direkcije domačega trga so odnosi v redu, menim pa, da bi ljudje, ki vodijo našo direkcijo od trgovine do filial in servisov, morali večkrat priti med ljudi, ne le do vodilnih, ampak do delavcev v kolektivu, da bi se z njimi pogovorili, da jih poznajo in da dobijo občutek, da se tudi oni za nje zanimajo.

ZAŠČITNI ZNAK ISKRA — IZPRIČEVALO KAKOVOSTI

Delo in vloga sindikata v ZP Iskra

Iz govora predsednika sindikata ZP Iskra — JOZETA ČEBELE — na prvi sindikalni konferenci 27. februarja v Ljubljani.

Prva sindikalna konferenca je vsekakor dogodek, ko prvič v zgodovini sindikalnega dela v našem ZP obravnavamo naše delo iz preteklosti in se programsko usmerjamo za prihodnost.

Težko je v skopih besedah podati bilanco naše aktivnosti, saj je področje našega dela zajemalo toliko akcij in obravnav, da je nemogoče v enem poročilu zajeti vse podrobnosti, ki so iz našega dela izhajale. Izdvojimo vsaj najpomembnejše in to:

Naša sindikalna organizacija si je prizadevala, da prek vseh osnovnih organizacij sindikata zagotovi socialno varnost svojega članstva. Bili smo boj v katerem smo zahtevali boljše ekonomske rezultate, skozi katere se je v prvi plan postavil boljši standard zaposlenih in nadaljna rast naših kolektivov. V samoupravnem sporazumu v okviru ZP Iskra smo si kot temeljno nalogo zadali, da naše delo vrednotimo enotno. Zal v tem nismo povsem uspeli. Morda so bile naše zahteve preobširne in premalo koordinirane, ne moremo pa tudi mimo sistemskih problemov (politika cen, devizni režim, vloge bank in trgovine itd.). Zadevno delo še ni zaključeno, potrebni bodo nadaljnji napori in vztrajanja za realizacijo ciljev, ki se nanašajo na pravilno vrednotenje dela.

Tudi rekreacija in šport je dejavnost, ki je v programu naše aktivnosti imela pomembno vlogo. Z zadovoljstvom lahko objavimo, da se s športno dejavnostjo ukvarja zelo veliko število članov naših kolektivov. Tako v poedinih športnih panogah deluje:

Dejavnost	Število članov
— smučanje	2.830
— nogomet	621
— rokomet	323
— odbojka	398
— košarka	248
— namizni tenis	410
— kegljanje	2.189
— balinanje	482
— strelstvo	337
— šah	469
— avtorally (vozil)	90

Do sedaj smo organizirali enajst zimskih in osem letnih športnih iger Iskra tako, da so te športne manifestacije

Dopisujte v Iskro

Naslov uredništva: Kranj, Savska Loka 4. Telefon: 22-221 int. 333

postale že tradicionalne. Za interesiranost za te naše akcije potrjuje podatek, da se teh tekmovalj 100% udeležijo vse naše delovne organizacije.

Pri tem velja pripomniti, da imamo v Iskri 1.520 planincev in da je od tega cca 600 članov našega Iskrinega planinskega društva, ki je bilo v okviru sindikata šele pred dvema letoma ustanovljeno. Vsekakor takšna športna dejavnost mnogo doprinaša k rekreaciji zaposlenih. Pri tem je treba pripomniti, da ta dejavnost snuje nova prijateljstva in s tem v zvezi ustvarja pristne odnose med članstvom naših kolektivov. Morda bi pripomnili, da je panoga strelstva premalo razvita. Naloga sindikatov je tudi v tem, da se ta panoga čimbolj razvija v smislu organiziranosti splošnega ljudskega odpora.

Ne moremo pa biti zadovoljni z rekreacijsko dejavnostjo v obliki letovanja v ZP Iskra. Na sindikalnem odboru ZP je bilo s tem v zvezi mnogo obravnav in pripomb. Dejstvo je namreč, da nismo v dosedanjem obdobju v ta namen skoraj ničesar vlagali, niti nismo imeli programa za širitev te dejavnosti. Vse se je odvijalo stihijsko, brez ustrezne kadrovske politike in finančnih sredstev. Šele v zadnjem obdobju je bil na tem področju opazen viden napredek, ker so naša hotelnja naletela na plodna tla in je projekcija novega Iskrinega rekreacijskega centra ob morju za cca 550 ležišč dobila vso podporo članov naše delovne skupnosti.

Pod okriljem našega sindikata zelo aktivno deluje komisija zveze borcev NOB, ki so organizirani po aktivih v vseh naših delovnih organizacijah. S ponosom zasledujemo, da je v naših vrstah 42 prvoborcev. V ZP Iskra je 905 borcev, od tega polovica s priznanim dvojnimi štetjem. Brez zadržkov moramo priznati njihovo aktivno vlogo pri vseh dogajanjih, ki se tičejo posameznikov ali celotne naše skupnosti. V njih veje revolucionarni duh in močna opora pri premagovanju težav. Složno, brez pridržkov so sindikatu opora pri oblikovanju in realizaciji naših programov. Posebej velja omeniti njihovo pomembno vlogo pri delu z mladino.

Sindikalni odbor ZP Iskra je bil v preteklem obdobju aktivno vključen ob vseh obravnavah, ki so se v okviru ZP Iskra porajale. Tako smo plodno sodelovali ob:

- sprejetju resolucije o družbeno ekonomski problematiki ZP
- ob sprejetju statuta ZP Iskra
- ob načrtovanju kadrovske politike v ZP Iskra

— ob obravnavi gospodarskih planov ZP Iskra

— ob obravnavi zaključnih računov ZP Iskra

— ob sprejetju smernic srednjeročnega razvoja ZP Iskra

— ob uveljavljanju samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in OD

— ob uveljavljanju ustavnih amandmajev in spremljanju izvajanja akcijskih programov ZP Iskra itd.

To svojo dejavnost smo izkazovali skozi 27 sej sindikalnega odbora in 17 sej predsedstva sindikalnega odbora ZP Iskra. Posluževali smo se tudi oblike delovanja skozi ožje in širše politične aktivne ZP Iskra. Menimo, da moramo prakso političnih aktivov kot posvetovalnih organov obdržati tudi v prihodnje in jo kot obliko dela uvesti v vse naše delovne organizacije. Pri svojem delu smo tvorno sodelovali s sekretarjem aktiva ZK ZP Iskra, samoupravnimi organi, vodstvom podjetja in mladinsko organizacijo ZP Iskra. Kot posebej pomembno naj navedemo, da je bilo naše sodelovanje z republiškimi in občinskimi sindikalnimi organi dokaj plodno. Nikoli si nismo lastili monopolnih pravic v naši sindikalni organiziranosti. Cutimo pa in praksa nam dokazuje, da je bila naša usmerjenost, ko smo zahtevali, da se na nivoju integriranih podjetij organizirajo sindikati in da so statusno opredeljeni, pravilno. S tem v zvezi nasploh menimo, da morajo delovati tudi družbeno politične organizacije tako, kot je organizirana samoupravna struktura.

Iskra Commerce, Ljubljana

Čas naših pobud in akcij

Z novim letom se je v Iskra Commerce izoblikovalo pet samoupravnih enot, oz. temeljnih organizacij združenega dela: za blagovni promet na domačem trgu, na zunanjih trgih, za telekomunikacije, za prodajo po branžah ter TOZD skupnih služb. S tem je bilo ustrezno temeljnim zahtevam tkim. prve faze ustavnih dopolnil — vsaj s formalne strani. Nove TOZD bodo morale še skozi ogenj praktičnih preizkušenj, kjer bodo v teku samoupravnih sporazumevanj dokazovale svojo poslovno in gospodarsko utemeljenost.

GOSPODARNO IN ENAKOPRAVNO

Fazo samoupravnih sporazumevanj s temeljno organizacijo združenega dela (TOZD) iz proizvodnih sfer Združenega podjetja so bivše veleprodajne direktorije Iskra Commerce pričakale strnjene v TOZD branžne prodaje, iz katere se je izločila TOZD za telekomunikacije. Glede na to, da predstavlja TOZD branžne prodaje komercialnega zastopnika večine proizvodnih organizacij ZP Iskra oz. njihovih TOZD, se je takoj po ustanovitvi znašla med dvema ognjema: med trgovin in proizvodnimi TOZD, s katerimi je bilo potrebno izdelati temeljne smernice poslovne politike na domačem in tujih trgih. Vse to na podlagi samoupravnih dogovorov in sporazumov, se pravi na gospodaren in enakopraven način, ki naj zagotovi optimalne rezultate in trajno sodelovanje »v dobrem in slabem«.

V prodajnih programih obstoječih TOZD Iskra Commerce je, razumljivo, marsikaj nedorečenega in »nedo- pečenega«. Gospodarski načrt za leto 1973 predvideva sicer za cca 250 starih mili-

jard dinarjev blagovnega prometa na domačem trgu in za 36 milijonov dolarjev prodaje na zunanjih trgih ob 42 milijonih dolarjev uvoznega prometa. Stevilke, ki impresionirajo, pa so seveda pogojene z ustrezno gospodarsko politiko, uglaseno na proizvodne panoge in prodajna področja, v katerih pa je v go- spodarski načrt ne spušča. To opravilo, tj. oblikovanje ustrezne tržne politike, pa je in bo predmet samoupravnih sporazumov med proizvodnimi in komercialnimi TOZD, ki naj v končni sekvenci pripeljejo do poslovnega fuzioniranja obeh dosedanjih »partnerjev«.

KAKO ZA VNAPREJ?

Spriču podedovanih razmer je bil komercialni štart Iskra Commerce v poslovno 1973. leto še v znaku »direkcij« in »panog«, ker še ni prišlo do prave samoupravne sprege med »proizvajalci« in »trgovci« na enakopravni podlagi in pod pogoji enakega poslovnega tveganja. Toda že to prehodno razdobje je spravilo na površje vrsto problemov, ki jih je treba reševati v pospešenem tempu.

Druga faza v uresničevanju ustavnih dopolnil (tkim. »de-

(Dalje na 6. strani)

»Pojdi, pogovori se z našimi ženskami, vprašaj jih, kako se počutijo. Dan žena je pred nami, treba je pripraviti to in ono, naj vedo, da so enakopravne... Dan žena se danes slavi skoraj v vseh krajih sveta, v mnogih državah so žene dobile enake politične pravice kot moški. Pojdi in napiši, kaj ti bodo naše delovne žene povedale... Ne pozabi na starejše delavke, ne suči se preveč okoli mlajših. Članek naj bo objektivni, pozitiven oz. tak kot ženske čutijo, živijo in delajo.«

Nekaj misli ob dnevu žena

Iz naročila je bilo moč spoznati, da bo članek živahen, poln vedrine s smehljajočimi obrazi in polnimi usti sladkih besed. Pa ni bilo tako. Ne rečem, da pri mladih, ki jih še greje materina ljubezen, morda tudi finance — smeh in dobra volja nista zamrli, pri mnogih pa, ki vedo kaj je družina, delo in mesečni dohodek, pa so vrele besede, ki jih ne mislim nič olepšati, ničesar odvzeti in ne dodati. Njihove besede bodo le povezane v skupno misel, ki je takale:

Ceprav mnogokrat ponavljamo ista vprašanja, pa so naša praktična prizadevanja v reševanju objektivnih okolištin, ki neposredno ali posredno vplivajo na uveljavljanje ženske v naši družbi in na njeno strokovno izobraževanje, premajhna in prepočasna. Če omenimo le vprašanje razbremenitve v gospodinjstvu, ustvarjanju družbene materialne osnove za varstvo otrok, širjenje uslužnostne dejavnosti itd. vidimo, da smo ostali na pol poti.

Krajevne skupnosti in družbene organizacije, kot ženske same — kljub dobri volji ne bodo mogle hitreje reševati teh problemov, dokler ne bo nastal odločilen premik v širšem razumevanju tega problema v komunalnih skupnostih kot celoti, to je v delavskih svetih, upravnih odborih, sindikatih, skratka pri vseh občanih in družbi kot celoti.

Ne besede in ne praznovanje dneva žena nas ne bo rešilo, dokler ne bo hitrejšega reševanja nasprotij med žensko aktivnostjo v proizvodnji in pogoji, v katerih živi in dela večina naših žena. Brez formalizma in brez fraz bi lahko že davno dosegli to, kar vedno govorimo in kar hočemo, vendar vse kaže, da hotenja ne moremo ali ne znamo spreminjati tudi v dejanja. FI

Vodja zmagovalne ekipe smučarjev Elektromehanike v Kranju Niko Drinovec z zadovoljstvom prevzema pokal za najboljšo letošnjo ekipno uvrstitev

Letošnja s snegom dokaj skopa zima je organizatorjem XI. zimsko-športnih iger Iskre v Kranjski gori, pa tudi vsem, ki so na njih nameravali nastopiti, povzročala nemalo skrbi. Kazalo je namreč vse do zadnjega resnejšega snega sredi februarja, da spričo nezmatne in v dež namočene snežne odeje v Kranjski gori tekem sploh ne bo mogoče izvesti. Pa vendar — slednjič se je nebo le odprlo in nasulo dovolj snega, kar so naši »sestradani« smučarji v polni meri izkoristili, bodisi v skupinskih, ali posamičnih pripravah na letošnji veleslalom, že enajsti po vrsti. Mnogi, če ne prav vsi, so po raznih smučiščih Gorenjske, Dolenjske in Primorske z intenzivno smuko poskušali nabrati zadostno kondicijo in osvežiti svoje znanje in doseženi rezultati izpričujejo, da so bile njihove priprave učinkovite, saj pravzaprav letos na štartu nismo videli izrazito slabih tekmovalcev. In prav boljši časi in torej boljše kvaliteta nastopajočih sta protiutež letos nekoliko manjšestvilni udeležbi naših

smučarjev na veleslalomu v Kranjski gori.

Kazalo je, da bodo razen tekmovalca v veleslalomu letos na sporedu tudi smučarski teki, vendar je bilo iz delovnih organizacij ZP tako malo prijav, da se je komisija za šport in rekreacijo odločila izvesti samo že tradicionalni veleslalom. Tehnično izvedbo je tudi to pot prevzel smučarski klub Transturist iz Škofje Loke, ki razpolaga z dvema elektronskima urama in je tekmovalce zares dobro izvedel v zadovoljstvo vseh nastopajočih. Zdravstvena in reševalna služba sta bili poverjeni gorski reševalni službi v Kranjski gori.

Vodja letošnjega tekmovanja je bil prizadeveni in skrbni Vili Tekavec, v pomoč pa so mu bili Marjan Brezar kot sekretar, Vili Livk kot gospodar ter Angelca Rozman in Andreja Serjak. Sodniški zbor pa so sestavljali predsednik Niko Drinovec, Emil Gregorič, Rado Cotič, Janez Suva in Dušan Sluga.

Tudi letošnji veleslalom je bil na Podlesu, kjer je domačin Franci Mrak postavil dve vzporedni progi, dolgi 600 in 900 metrov. Na krajši so štartale tekmovalke obeh ženskih razredov ter tekmovalci moških razredov 35 do 45 let in nad 45 let, na daljši pa tekmovalci do 25 in 25 do 35 let ter študenti in dijaki.

V zgodnjem sobotnem jutru je na gosto snežilo in je na dokaj trdo in zglajeno pobočje Podles napadlo blizu 8 centimetrov novega snega. Približno tri ure je snežilo, uro pred začetkom tekmovanja pa se je vendarle spet zvedrilo in izza oblakov je celo posijalo sonce tako, da so vsa smučišča na mah zaživela v veselem vrvežu, žal tudi prek obeh prog za veleslalom, pa čeprav si je napovedovalec Matko Zdešar iz Elektronike še tako prizadeval, da bi s pozivji prek ozvočenja napravil red na progah.

Obe tekmovalni progi sta bili lepo speljani, nista bili preveč težki, čeprav tudi ne prelahki. Prvi izmed tekmovalcev, ki so se pognali skozi

XI. zimsko športne

ZMAGALA EKIPA ELEKTROMECHANIKA,

vratca, so imeli spričo novo zapadlega snega odlične tekmovalne pogoje, še posebno, če se pred odhodom na štart niso »zamazali«. Toda, ker je bila snežna podlaga pod novim snegom in tanko ledeno skorjo dokaj mehka, so se kljub s strojem lepo steptanem snegu, zlasti na težjih delih proge, brž pojavile globoke luknje in žlebovi, s katerimi so imeli še posebne preglavice manj izurjeni in kondicijsko šibkejši tekmovalci z višjimi tekmovalnimi številkami. Prav ti žlebovi in luknje med vratci so botrovali številnim padcem, tudi hujšim na oko, vendar k sreči brez posledic za tekmovalce, razen seveda pri njihovih tekmovalnih rezultatih. Mnogi udeleženci so ob slabši kondiciji ugotavljali le, da sta bili progi malce predolgi.

V dokaz dobre organizacije tekmovanja lahko povemo to, da se je kljub rahli zamudi končalo okrog pol dvanajste, torej v dobrih dveh urah, ker so tekmovalke in tekmovalci na obeh progah štartali v pol minutnih presledkih. Zato pa seveda ni bil le zgolj slučaj, da je katerega izmed tekmovalcev, ki se je nekoliko »poglobneje spoznaval« s tekmovalno progo, dohitel ali pa celo prehitel naslednji tekmovalce, ki je pač vozil hitreje in brez posebnih težav. No, pa zaradi tega ni bilo posebno hude krvi, kajti »promet« med vratci se je kljub vsemu odvijal dokaj normalno in brez ovir, čeprav ne povsem tako, kot si je želel vsak posamezni tekmovalce.

Kot že rečeno, borbe med stalnimi, že tradicionalnimi favoriti v posameznem tek-

movalnem razredu so bile ostre, odločale pa so stotinke sekunde, ki so nekatere razveselile, druge pa spet razočarale. Toda nezmotljiva in stroga elektronska ura je vsakogar pošteno ocenila in tako tudi ni bilo hujših razprav, ki so včasih spremljala naša tekmovanja.

Ker so nam v Kranjski gori to pot odpovedali gostoljubje, je bila razglasitev rezultatov in podelitev pokalov ter nagrad v mladinskem domu pri hotelu »Spik« v Gozd Martuljku. Tu so zimsko-športne igre dobile svoj epilog v živahnih razpravah, vtisih in izmenjavi mnenj, snemalec Tone Podržaj iz propagandne službe Iskra Commerce in Brančo Komac iz Elektromehanike pa sta čas po okrepčilu in do razglasitve rezultatov zapolnila z dokaj lepim, sicer še provizorično zmontiranim, nemim filmom o športnih tekmah, proslavi dneva Iskre v Horjulu in obeh naših avtorallyjih. Seveda vse to barvno filmsko gradivo bo terjalo še nadaljnjo obdelavo in priredbo, kljub temu pa so mnogi prisotni z zadovoljstvom opazili svojo prisotnost pri teh dogajanjih in se prepričali, da jih snemalec vendarle ni strasil s prazno kamero, pač pa je dostojno ovekovčeval njihovo udejstvovanje.

Ob zaključni slovesnosti sta smučarje pozdravila Edi Delopst v imenu generalnega direktorja in predsednik sindikalnega odbora Jože Cebela, nato pa je predsednik komisije za šport in rekreacijo Vili Tekavec najboljšim posameznikom in ekipam podelil pokale, priznanja in okrog 90 praktičnih nagrad, kot priznanje za vložene napore v letošnjem veleslalomu,

Janez Juretič iz Iskra Commerce 1. v razredu nad 45 let

Milan Bernik - IEZE-Elementi le za las za zmagovalcem

Tone Lotrič iz Elektromotorjev 11. v razredu 25—35 let

Franc Mokorel iz Elektromehanike na solidnem 5. mestu

Janez Kalan iz Aparatov * nekaj smole na 22. mestu

igre ISKRE v Kranjski gori

2. ISKRA COMMERCE, 3. ELEKTROMOTORJI

Tehnični rezultati

Zenske nad 30 let: 1. Relja Kavčič 1:11,5, 2. Anica Finžgar 1:16,3 (oba Elektromehanika Kranj), 3. Zorka Lavrenčič 1:19,3, 4. Cirila Solar (obe IC) 1:20,6, 5. Angelca Jaklič (SCI) 1:30,0, 6. Erna Mihalič (IC) 1:30,9, 7. Saša Poljanšek (TIO) 1:31,4, 8. Milena Kveder (EMO) 1:33,2, 9. Olga Skubic (ZZA) 1:46,5, 10. Marta Tabar (Elektromehanika) 1:49,9, 11. Marija Pirc (ZZA), 12. Roža Cigler (EMO), 13. Ivica Rogelj (IC), 14. Jožica Berginc (EMO), 15. Danica Gasar (Elektromotorji), 16. Breda Jančar (ZZA).

Zenske do 30 let: 1. Barbara Pikon (dijakinja) 0:58,9, 2. Mojca Verdnik (ZZA) 1:03,8, 3. Cvetka Tolar (Elektromotorji) 1:12,2, 4. Branka Tolar (Elektromehanika) 1:16,0, 5. Mara Pintar 1:15,3, 6. Dragica Lotrič (obe Elektromotorji) 1:17,0, 7. Marta Vrhovec (IC) 1:18,1, 8. Tilka Bogataj 1:20,0, 9. Minka Gartnar (obe Elektromotorji) 1:21,4, 10. Milena Terlikar (IC) 1:22,9, 11. Jerca Sušnik (Elektromehanika), 12. Mojca Ivanuša (IEZE-Elementi), 13. Stanišlava Sitar (Instrumenti), 14. Vida Seljak (Avtoelektrika), 15. Darinka Bohinc (Elektromehanika), 16. Marija Campa (Instrumenti), 17. Ljilija Volk (dijakinja), 18. Bernarda Dežman (Instrumenti), 19. Romana Grum (EMO), 20. Berta Kreft (Naprave).

Moški nad 45 let: 1. Janez Juretič (IC) 1:07,2, 2. Ivan Stružnik (SCI) 1:07,3, 3. Janez Ahačič (ZZA) 1:09,5, 4. Jerko Kos (IC) 1:11,5, 5. Franc Mo-

korel (Elektromehanika) 1:13,0, 6. Vili Tekavec (IEZE-Avtomatika) 1:15,6, 7. Anton Polajnar (ZZA) 1:19,5, 8. Sergej Gradnik (Instrumenti) 1:20,1, 9. Avgust Smole 1:22,6, 10. Stane Penko (oba Elektromehanika) 1:23,2, 11. Dušan Kalan (Aparati), 12. Stojan Flašj (IC), 13. Gabrijel Perko (SCI), 14. Janko Rupar (Elektromehanika), 15. Julij Stojan (ZZA), 16. Roman Kunaver (Naprave), 17. Milivoj Mihorka (IC), 18. Igor Slavec (Str. službe ZP), 19. Ciril Rekar (SCI), 20. Silvo Wedam (ZZA), 21. Stefan Dolhar (Str. službe ZP), 22. Jože Pogačnik (IC), 23. Matevž Jensterle (Elektromotorji), 24. Milan Visočnik (SCI), 25. Rudi Rakovec (IEZE-Avtomatika).

Moški od 35 do 45 let: 1. Ludvik Dornik (ZZA) 0:59,0, 2. Milan Bernik (IEZE-Elementi) 1:00,4, 3. Brane Jaklič (Elektromehanika) 1:04,9, 4. Jože Ilija (IC) 1:05,6, 5. Rado Faganel (Instrumenti) 1:07,9, 6. Pavle Zupan 1:09,0, 7. Jože Skorjanc 1:09,7, 8. Brane Tomazič (vsi IC) 1:09,8, 9. Rudi Benedik 1:10,0, 10. Milan Kobler (oba Elektromehanika) 1:10,6, 11. Stane Pogačnik (Elektromehanika), 12. Janez Skofic (IEZE-Elementi), 13. Pavle Matjašič, 14. Dušan Pirc (oba ZZA), 15. Jože Benedičič (Elektromotorji), 16. Marjan Treven (Naprave), 17. Polde Gartnar, 18. Silvo Vodopivec (IEZE-Avtomatika), 19. Gašper Kordež (SCI), 20. Alojz Strukelj (Avtoelektrika), 21. Damijan Hafner (Elektromehanika), 22. Franc Jan (IEZE-Elementi), 23. Franc Bobnar (Naprave), 24. Janez Fink (Usmerniki), 25. Peter Tribušon (Polprevodniki), 26. Marjan Simčič (ZZA), 27. Andrej Vrhovec (IC), 28.

Božo Bašelj (SCI), 29. Andrej Feguš (Aparati), 30. Jože Hribar (ZZA), 31. Marjan Peharc (CAOP), 32. Steško Vidic (Elektromehanika), 33. Anton Sladič (Polprevodniki), 34. Ciril Pečkaj (Aparati), 35. Jože Šparovec (Elektromehanika), 36. Zoran Tratnik (EMO), 37. Franc Bajželj, 38. Franc Brezar (oba Elektromehanika), 39. Zdene Mačefat (SCI), 40. Anton Dolničar (IEZE-Elementi), 41. Zdravko Soklič (Instrumenti), 42. Teodor Kranjc (EMO), 43. Janez Schmautz (Naprave), 44. Lojze Košenina (SCI), 45. Marjan Knoll (IC), 46. Janez Udri (Instrumenti), 47. Brane Gorjup (Elektronika), 48. Milan Gamberger (Naprave), 49. Viktor Bezek (IC), 40. Janez Bratina (IEZE-Elementi), 51. Anton Kolenc (TIO), 52. Franc Bratkovič (Aparati), 53. Adolf Taurer (Naprave);

Moški od 25 do 35 let: 1. Ivan Mohorič (Elektromotorji) 1:12,34, 2. Tomaž Jamnik (Elektromehanika) 1:14,30, 3. Gregor Žitko (Naprave) 1:14,64, 4. Rajmund Lušnic (IC) 1:14,03, 5. Tone Gartnar (Elektromotorji) 1:17,99, 6. Janez Grom (Antene) 1:20,54, 7. Vlado Stritih (Elektromehanika) 1:22,06, 8. Mitja Zornada (ZZA) 1:22,82, 9. Ivan Miklavc (TIO) 1:23,58, 10. Peter Starc (Elektromehanika) 1:24,00, 11. Tone Lotrič, 12. Ivan Kemperle (oba Elektromotorji), 13. Aco Zupan (SCI), 14. Roman Pikec (Elektromehanika), 15. Dimitrij Ješe (TIO), 16. Jože Žakelj (ZZA), 17. Albin Mak (Polprevodniki), 18. Pešec (EMO), 19. Stane Butara (IC), 20. Janez Sever (IEZE-Elementi), 21. Janez Barlič (Polprevodniki), 22. Janez Kalan (Aparati), 23. Marjan Bernard (ZZA), 24. Iz-

Zmagovalci v vseh sedmih razredih potem, ko so prejeli pokale in si izbrali praktična darila

tok Tominc (IC), 25. Mitja Cerne (Aparati), 26. Tone Velepec (CAOP), 27. Jože Razinger (IEZE-Elementi), 28. Anton Bitenc (IEZE-Avtomatika), 29. Tine Ločnikar (EMO), 30. Miran Copi (Avtoelektrika), 31. Dušan Dvoršak, 32. Andrej Pečovnik (oba EMO), 33. Franc Ambrož (IEZE-Elementi), 34. Matija Fajfar (Elektromotorji), 35. Zdravko Pogačnik (Instrumenti), 36. Rajko Fajgelj (IEZE-Avtomatika), 37. Lojze Debeljak (Naprave), 38. Drago Kisovec (Gosp. aparati), 39. Pavle Hacin (Polprevodniki), 40. Fedor Gregorič (IC), 41. Franc Smid (Elektromotorji), 42. Edi Šrot (EMO), 43. Vladimir Cadež (Naprave), 44. Franc Židan (IEZE-Elementi), 45. Dušan Dolhar (Naprave), 46. Stefan Razinger (Elektromotorji), 47. Emil Novinc (Gosp. aparati), 48. Tone Bizjak (IEZE-Elementi), 49. Jože Marguč (Gosp. aparati), 50. Stane Kranjc (Naprave), 51. Matija Kavčič (Elektronika), 52. Franc Jeromen (TIO), 53. Matevž Smid (Elektromotorji), 54. Stane Selan (Polprevodniki), 55. Peter Barlič (IEZE-Elementi), 56. Rajko Perme (Polprevodniki), 57. Tine Ogrin (Antene), 58. Jože Meden (IC), 59. Frenk Ivanuša (IEZE-Avtomatika), 60. Matjaž Peklaj (IEZE-Elementi), 61. Ante Barbalič, 62. Vlado

Frelih (oba IC), 63. Tone Cimerman (IEZE-Elementi).

Moški do 25 let: 1. Janez Kalan 1:11,99, 2. Milan Nadišar (oba Elektromehanika) 1:14,75, 3. Franc Pretnar (TIO) 1:17,09, 4. Janez Gosar (Elektromehanika) 1:17,54, 5. Engelbert Ribič (IC) 1:18,03, 6. Ivan Zaplotnik 1:18,85, 7. Marjan Drinovec (oba Elektromehanika) 1:19,01, 8. Miro Krek (Elektromotorji) 1:19,09, 9. Matevž Simic (Instrumenti) 1:19,42, 10. Stane Sova (Elektromehanika) 1:21,02, 11. Branko Cvek, 21. Andrej Pogačar (oba IC), 13. Joža Jurjevčič (Elektromehanika), 14. Filip Tarfila (Elektromotorji), 15. Vinko Jesenovec (Antene), 16. Miha Recelj (IEZE-Elementi), 17. Franc Jelenc (Elektromotorji), 18. Milan Brezovec (Aparati), 19. Franc Primc (Instrumenti), 20. Miha Dolinšek (Usmerniki), 21. Franc Bizjak (Avtoelektrika), 22. Miha Kozjek (IC), 23. Milko Spacapan (Avtoelektrika), 24. Vinko Korošec (IEZE-Avtomatika), 25. Alojz Recelj (Usmerniki), 26. Bernard Šraj (Gosp. aparati), 27. Ivan Hribar (IEZE-Avtomatika), 28. Jurij Petrač (Aparati), 29. Ivan Belina, 30. Dušan Vogt (oba EMO), 31. Viktor Markovič (Instrumenti), 32. Albin Kač (Antene).

(Dalje na 8. strani)

Rajko Fajgelj iz IEZE-Avtomatika je dosegel 36. mesto

Edi Šrot iz EMO Celje prvič na veleslalomu Iskre

Franc Bobnar iz Naprav se je uvrstil na 23. mesto

Ivan Miklavc iz TIO je bil soliden na devetem mestu

Ciril Rekar iz Solskega centra na devetnajstem mestu

Lani zadovoljivi rezultati

(Nadaljevanje s 1. strani)

prečju pa le 6% večje kakor leto preje, zaloge surovin pa so se povečale za 26%, vezava surovin se je znižala za 10%. Gospodarjenje z zaloga mi surovin bi se dalo še iz-

boljšati, vendar nam nezanesljivi dobavni roki in ne-likvidnost povzročajo nesortiranost zalog, tako da prihaja do zastojev kljub relativno visokim zalogam.

Obrat	Proizvodnja	Stroški	Število zaposlenih	Celotni dohodek
Magneti	115	122	100	108
Keramika	179	148	105	177
Keram. kondenzat.	109	144	102	112
Feriti	120	97	78	102
Zarnice	153	172	106	150
Orodjarna	—	127	98	118
Upori	162	154	107	140
Tovarna skupaj	144	139	101	129

KADRI, IZRABA DELOVNEGA ČASA IN OSEBNI DOHODKI

Struktura zaposlenih se ni bistveno spremenila in tako imamo še vedno za 10% večji kvalifikacijski sestav od postavljenih zahtev za posamezna delovna mesta, za katere pa smatramo, da so nekoliko pretirane.

Za kadrovske problematiko v letu 1972 je značilno, da smo imeli kljub stalnemu pomanjkanju delavcev zelo veliko fluktuacijo, ki pa se je v četrtem kvartalu že nekoliko umirila. Dne 1. 1. 1972 smo imeli zaposlenih 1752 delavcev, v teku leta pa se jih je zaposlilo še 443, odšlo pa 272 in tako je bilo stanje zaposlenih konec leta 1972 že 1923 delavcev.

Od delavcev, ki so prekinili delovno razmerje je 20% taktih, ki so se zaposlili v letu 1972, med ostalimi pa so tudi delavci z daljšo delovno dobo v tovarni. Zaradi pomanjkanja delavcev smo opravili 207.396 ur v podaljšanem delovnem času, kar je za 132.752 ur več kakor v letu 1971.

Od celotnega fonda ur smo zaradi praznikov, dopustov, boleznin, zastojev, odmora učinkovito izkoristili 76,64%, kar je za 0,11% več kakor leta 1971. Próti letu 1971 so razlike v % efektivnega delovnega časa neznatne in delno tudi posledica vestnejšega zajejanja na evidencah prisotnosti. Posebej je omeniti boleznine, ki so porasle za 0,26%. Povprečni odstotek boleznin za tovarno znaša 7,86%, po obratih s težjimi pogoji dela pa je: Magneti

9,14%, Feriti 11,23% in v obratu Zarnice 11,74%.

Prilagajanje proizvodnje oživiljeni konjunkturi za naše izdelke je imelo za posledico boljše izkoriščanje instaliranih kapacitet in izrabo delovnega časa. Če primerjamo dosežene učinke proizvodnje z urami v rednem in podaljšanem delovnem času, vidimo, da je vrednost proizvodnje na eno uro, do začetka leta 1971 stalno naraščala in dosegala v letu 1972 63,81 din na uro.

Na eno uro dela so indeksi 72/71 tle:

Obrat	Indeks 72/71
Magneti	115
Keramika	161
Keram. kondenzat.	107
Feriti	162
Zarnice	143
Upori	145
Skupaj tovarna	138

Povprečni osebni dohodki zaposlenih v tovarni so bili v letu 1972 din 1456, izračunani za 182 ur in brez dela v podaljšanem delovnem času.

FORMIRANJE IN DELITEV CELOTNEGA DOHODKA

Poslovanje v letu 1972 je v primerjavi s preteklim letom in tudi s planom dokaj ugodno, saj se je celotni dohodek v primerjavi s preteklim letom povečal za 29%, v primerjavi s planom pa kar za 8%. Pri tem moramo upoštevati močno povečan delež izvoza, ki se je v strukturi celotnega dohodka povečal iz razmerja 66:34 na 53:47.

Struktura celotnega dohodka je razvidna iz tabele:

	Struktura		Indeks		
	real. 1971	plan 1972	real. 1972	R72/71 R72	plan 72
Prodaja izdelkov na domačem trgu	62	54	50	105	100
Prodaja izdelkov v izvozu	32	42	44	177	114
Prodaja uslug in storitev	2	4	3	135	81
Prodaja materiala	2	—	1	44	—
Izredni dohodki	2	—	2	158	3261
Celotni dohodek	100	100	100	129	108

Delitev celotnega dohodka in dohodka v strukturi ne odstopa bistveno niti od preteklega leta niti od plana.

Od porabljenih sredstev, ki predstavljajo 61% ustvarjenega dohodka, odpade 76,5% na material in storitve, 13,4 odst. na amortizacijo, 5,1% na druge materialne stroške in 5% na ostalo.

Pri delitvi dohodka je močno povečan delež pogodbenih obveznosti predvsem zaradi izredno visokih obrestí od kreditov, ker se je povečala obrestna mera in tudi krediti.

Iz vsega poročila lahko zaključimo, da so rezultati poslovanja, v letu 1972 zadovoljivi, vemo pa, da še nismo izkoristili vseh možnosti in zato nas v letu 1973 čakajo še novi naporí.

Set organizac.-planske in analitske službe:
Marjan Por

Čas naših pobud in akcij

(Nadaljevanje s 3. strani)

lavskih amandmajev) pušča namreč zelo malo prostora »čisti« trgovini in gospodarsko neutemeljenemu posredništvu. Organizacije tega tipa se bodo morale najtesneje povezati s proizvodnimi organizacijami in tako deliti njihovo usodo. Po drugi strani pa ista gospodarska logika ne dopušča delovnih združenj, ki bi bila »sama sebi namen« in ki bi se ne podrejala trgu in njegovim zakonitostim.

Nove proizvodne-komercialne TOZD bodo verjetno opravile z laičnimi predstavami o »nadvladi« tržne ali proizvodne sfere in postavile stvari na svoje mesto. O tem ni nobene dvoma. Več miselnega napora bo terjalo premaganje zastarelih nazorov in silnic, ki jim v posameznih primerih botrujejo preživele strukture v »direkcijah« in »tovarnah«. Istočasno silijo na dan še nove oblike združenega dela, izražene v projektiivnih organizacijah in inženiringih, ki jih ni mogoče spraviti v izključne modele direktij ali panog. Nekatere od njih imajo že sedaj tipično obeležje TOZD; na primer bivša direkcija za telekomunikacije, ki se je izluščila iz »samoupravne gmote« branžne prodaje.

Po vsej verjetnosti bi bilo nerazumno čakanje, da bo tam proti koncu leta sprejetje določil druge faze ustavnih sprememb dalo zakoniti pečat samoupravnim preračunom v Združenem podjetju. S tem momentom bodo avtomatično »odpisane« razne umetne TOZD, ki ne bi imele svoje samoupravne vsebine in ki bi po igri slučajja preživele to drugo fazo samoupravnih sporazumevanj.

DOBRODOŠLE POBUDE

Zavedajoč se nevarnosti, ki bi jo povzročilo predolgo odlašanje v oblikovanju novih

ISKRA — Industrija elementov in zabavne elektronike, TOZD Feriti, Ljubljana — Stegne 17

vabi k sodelovanju

SODELAVCA V ANALITSKI SLUŽBI

Pogoj: srednja šolska izobrazba, lahko začetnik;

POMOŽNI SKLADIŠČNIK

moški, delo v 1. izmeni;

VEČ DELAVK

za priučitev v montaži. Delo po normi. Zasluzek cca 1200 din, delo v dveh izmenah;

VEČ DELAVK

za priučitev dela na strojih. Delo po normi; zasluzek cca 1300 din, Delo v dveh izmenah;

2 DELAVCA

za priučitev na posebnih napravah. Delo po normi, v treh izmenah.

Zainteresirane prosimo, da se telefonično, pisмено ali osebno prijavijo na razgovor v tajništvu, Ljubljana, Stegne 17

Hkrati obveščamo, da TOZD Orodjarna nudi proste kapacitete na brezkončnem brusilnem stroju od Ø 3 mm navzgor.

čemer »nevednost« ni nobena olajševalna okoliščina.

Organizatorji in družbeno politična združenja v Iskra Commerce ne bodo imeli lahkega dela. Vendar, glede na to, da se podobne akcije odvijajo v vseh organizacijah Združenega podjetja, obstaja trdno prepričanje v uspeh in na skrajšanje faze samoupravnih preračunov, se ne piše dobro. Zagrožena je razrešitev z odgovornega položaja, pri

čemer »nevednost« ni nobena olajševalna okoliščina.

Organizatorji in družbeno politična združenja v Iskra Commerce ne bodo imeli lahkega dela. Vendar, glede na to, da se podobne akcije odvijajo v vseh organizacijah Združenega podjetja, obstaja trdno prepričanje v uspeh in na skrajšanje faze samoupravnih preračunov, se ne piše dobro. Zagrožena je razrešitev z odgovornega položaja, pri

»Elektromehanika« Kranj

V prvem trimesečju enotni faktor OD

Poslovni odbor je obravnaval predlog gospodarskega plana tovarne za leto 1973 in ga bo predlagal v potrditev delavskemu svetu tovarne z naslednjimi pripombami:

— da razpravlja in odobri spremembo plana proizvodnje, ki ga je DS sprejel na svojem zasedanju dne 20.11. 1972,

— da DS odobri drugo varianto obračuna amortizacije za leto 1973 po povišanih stopnjah. S tem bi si tovarna zagotovila večja sredstva, ki bi jih koristila za modernizacijo osnovnih sredstev in za povečanje obsega proizvodnje,

— potrebno je analizirati režijske stroške in ugotovljati učinke posameznih režijskih storitev,

— do obravnave gospodarskega plana na DS mora biti izdelan tudi plan investicij za leto 1973, ki mora biti usklajen z možnostmi financiranja, ki izhajajo iz zaključnega računa 1972,

— treba je predvideti obseg in obračanje obratnih sredstev po posameznih obratih in področjih,

— plan dopolniti še z de-

Plan in varnost pri delu

Predpisi o varnosti pri delu ne prizadenejo tistih delovnih organizacij, ki imajo tehnološki proces proizvodnje na taki stopnji, da so varnostne naprave sestavni del tega procesa. Drugače je pri zastarelem strojnem parku EMO, kjer so kljub neštetim ukrepom in izboljšavam, varnostne naprave še vedno pomanjkljive in ne ustrezajo zahtevam varstva pri delu.

Poleg drugih težav, ki so se pojavile pri doseganju plana v mesecu januarju je tudi ta, da so nekatere stare stiskalnice v obratu za predelavo kovin nekaj časa stale, ker je bilo treba urediti varnostne naprave. To in pomanjkanje delovne sile ter nekaterih vrst materiala je otežkočalo redno proizvodnjo, da plan že v prvem mesecu ni bil dosežen tako, kot je predvideno. V primerjavi z januarjem 1972, je bil sicer

plan znatno večji v letošnjem januarju in je bilo tudi več narejenega. Pri vsem tem pa vendarle ostane dejstvo, da plan ni bil dosežen že v prvem mesecu in, da morajo biti v prihodnjih mesecih vse ovire za doseg plana odstranjene.

Ena izmed resnih ovir za nemoteno proizvodnjo je torej pomanjkljiva varnost pri delu, ki pa ni po vseh obratih enako problematična.

V največjem proizvodnem obratu kovinske predelave so neustrezna tla, ki ogrožajo varen transport, neurejene so klimatske naprave ter nevarni tehnološki postopki na zastarelem strojnem parku. Vse to močno vpliva na povečanje staleža bolnikov, pa čeprav kažejo podatki, da je bil v letu 1972 ta stalež nekoliko nižji v primerjavi z letom 1971.

Poleg tega obrata je obrat kotlov v pogledu varstva pri delu najslabše urejen. Tu so izredno nevarni tehnološki postopki, ki se odvijajo v zelo utesnjemem prostoru, čeprav tu izdelujejo največje izdelke v podjetju. Poleg raznih nevarnosti, ki jih pogosto povzročajo neurejene delovne razmere, obstaja tu tudi nevarnost poklicnih obolenj, kot je naglušnost.

Obrat radiatorjev, ki sodi med sodobnejše urejene ima glede varnosti pri delu sicer manjše probleme, katere pa bi lahko odpravili, če že ne v celoti pa vsaj do take stopnje, da ne bi bilo nobene bolj resne nevarnosti za delo. V primerjavi z ostalimi obrati ima ta obrat zelo nizek odstotek poškodb.

Ne bomo naštevali težav, ki nastopajo glede varstva pri delu po vseh obratih. Takih težav je bilo že mnogo rešenih, mnogo pa jih še

čaka na rešitev. Če bodo te težave rešene v bodoče s tako skrbjo in vnemo kot v januarju, lahko upamo, da varnost pri delu ne bo več taka ovira za doseg planskih nalog.

Menim, da ne bo odveč, če navedemo nekaj bistvenih težav, ki tarejo kolektiv v zvezi z varstvom pri delu. Lahko jih strnemo v nekaj točk na primer:

- močna fluktuacija delovne sile od najnižjih do najvišjih delovnih mest, kar je posledica pomanjkanja delovnih izkušenj novo zaposlenih delavcev in je zato več poškodb

- slaba organizacija uveljavljanja novih delavcev na delo na posameznih delovnih mestih

- sprejemanje delavcev z nizko osnovno izobrazbo, ki prihajajo na delo iz oddaljenih krajev

- pomanjkanje delavcev z ustreznimi psihofizičnimi lastnostmi, ki so potrebne za posamezna delovna mesta

- zastarel strojni park, ki zahteva mnogo študijskega dela, da se varnost pri delu vskladi z zahtevami predpisov o varstvu pri delu

- pomanjkanje dobrih in prijateljskih odnosov med ljudmi.

Znano je, da denar, ki ga porabimo za varnost pri delu ni nikdar vržen proč, kot pravimo po domače, temveč se podjetju dobro obrestuje, če je porabljen smotrno in učinkovito.

Oglejmo si kakšno je bilo stanje v zvezi s poškodbami in bolezenskimi izostanki v letu 1972 in primerjajmo to stanje z letom 1971.

V letu 1972 je bilo skupno poškodovanih 281 oseb ali 7,90% vseh zaposlenih. V letu 1971 pa je bilo poškodovanih 347 oseb ali 9,27% vseh zaposlenih. Iz tega se jasno vidi, da odstotek poškodovanih upada v skladu z izboljšavami varstva pri delu. Kljub temu je ta odstotek zelo visok, saj odpade v letu 1972 na eno poškodbo povprečno 20,27 izgubljenih delovnih dni.

Od 2995 moških se je v letu 1972 poškodovalo 222 ali 7,41%, od 1564 zaposlenih žena pa se jih je poškodovalo 59 ali 3,77%.

Statistika, ki jo vodi oddelek za varstvo pri delu kaže, da se pripeti največ poškodb ob ponedeljkih, najbolj nevarna pa je prva delovna ura.

Iz prvega podatka se da jasno sklepati, da delavci večinoma ne koristijo proste sobote in nedelje za počitek in za rekreacijo, temveč za razna druga težaška dela. Pri

drugem podatku pa bi bil lahko vzrok oddaljenost od delovnega mesta, ker je delavec, ki pride od daleč na delo zlasti prvo uro že utrujen in nerazpoložen za delo.

Zaradi poškodb je bilo v letu 1972, zaradi bolovanja do 30 dni, izgubljenih 3.453,50 delovnih dni, zaradi bolovanja nad 30 dni pa 2.243,50 delovnih dni, kar znaša skupaj 5.697,00 izgubljenih delovnih dni.

Sei večje število izgubljenih delovnih dni je bilo zaradi obolenj. Na račun do 30 dni bolovanja je bilo izgubljenih 45.625,25 delovnih dni, zaradi nad 30 dni bolovanja pa je bilo izgubljenih 21.077 delovnih dni ali skupaj 66.702,25 delovnih dni.

Iz gornjega prikaza je razvidno, da je skupno število 72.399,25 izgubljenih delovnih dni v letu 1972 zaradi nesreč pri delu in obolenj ogromna številka, ki da misliti in, ki je res lahko močna ovira za doseganje planskih nalog v bodoče, če se tako stanje z ustreznimi ukrepi vsaj delno ne omili.

Takemu stanju ustrezne so tudi finančne izgube, ki so znašale v letu 1971 skupaj 2.676.406,85 din, v letu 1972 pa 3.074.501,50 din.

Za osebna varovalna sredstva je bilo v letu 1972 planiranih 1.986.000.— din, porabljen pa je bilo 2.189.531,00 din. Do prekoračitve planiranih sredstev pa je prišlo zaradi zvišanih cen osebnih varnostnih sredstev.

Omenili smo že, da se je zlasti v zadnjem času vnema za reševanje perečih problemov s področja varstva pri delu v Iskra — EMO znatno povečala in, da so bili tudi rezultati ustrejni. Pri tem ne kaže zamaščati dejstva, da je poleg energičnih ukrepov inšpekcijskih organov tudi novo vodstvo podjetja prispevalo velik delež, da se je končno ta, tako pereč problem začel reševati načrtno. Toda, to so le začetni koraki, ki dajejo upanje na dober uspeh.

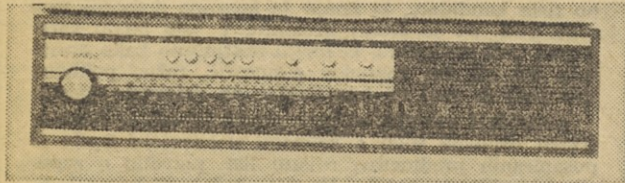
—ej

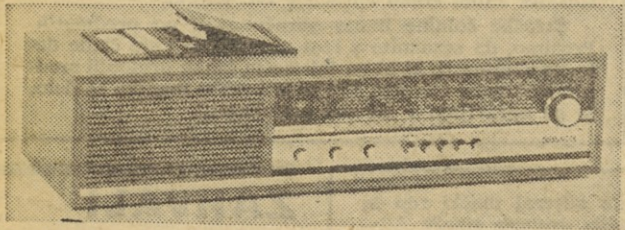
ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Igor Slavec, Odgovorni urednik: Janez Silc. — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int 333 — Tisk in klišej: CP Gorenjski tisk • Kranj

Naši izdelki

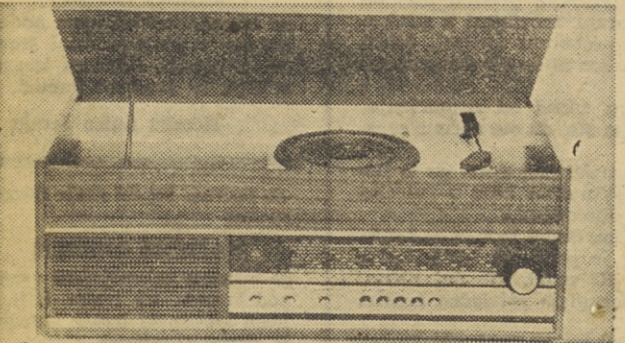
Iskrini radijski sprejemniki SAVICA

Radijski sprejemnik Savica SN 111

Radijski sprejemnik Savica MG s kasetnim magnetofonom

Radijski sprejemnik Savica GR SN z gramofonom

SAVICA je docela transistoriziran namizni radijski sprejemnik moderne oblike in velikosti. Izpolnjena elektronika omogoča sprejem naravnih zvočkov brez motenj, zelo je občutljiv tudi za sprejem programa drugih radijskih postaj. Sprejema program na treh valovnih območjih — KV, SV, UKV, možna je regulacija jakosti in višine zvoka, ima priključke za gramofon, magnetofon in dodaten zvočnik. Vgrajeni ima dipolno in feritno anteno, zato v normalnih pogojih ni potrebna ozemljitev. Moč zvočnika je 3 W. Sprejemnik SAVICA izdeluje tovarna radijskih sprejemnikov v Sežani in sicer v treh naslednjih izvedbah: SAVICA SN 111 SAVICA GR SN z gramofonom SAVICA MG s kasetnim magnetofonom Iskra — Unitra (Poljska)

XI. zimsko-športne igre Iskre v Kranjski gori

(Nadaljevanje s 5. strani)
Stipendisti in dijaki: 1. Marko Rožnik 1:14,98, 2. Iztok Skok 1:15,07, 3. Darko Stular 1:18,86, 4. Janez Miklavčič 1:22,39, 5. Jože Poljak 1:22,56, 6. Janez Bohinc 1:22,85, 7. Egon Süssinger 1:23,03, 8. Drago Janša 1:24,95, 9. Vinko Šarabon 1:26,96, 10. Bojan Plešec 1:28,06, 11. Zmagor Jeršan, 12. Stane Mihalič, 13. Jani Urbanc, 14. Janez Kovačič, 15. Iztok Knific, 16. Ivan Marjek, 17. Slavko Zupanc, 18. Aljaž Kolar.

Ekipni vrstni red: 1. Elektromehanika (Janez Kalan, Tomaž Jamnik, Vlado Stritih, Brane Jaklič, Rudi Benedik, Franc Mokorel, Branka Tolar, Relja Kavčič) 9:44,55, 2. Iskra Commerce (Engelbert Ribič, Rajmund Lušnic, Stane Butara, Jože Ilija, Pavle Zupan, Janez Juretič, Marta Vrhovec, Zorka Lavrenčič) 10:03,52, 3. Elektromotorji (Miro Krek, Ivan Mohorič, Tone Gartnar, Jože Benedičič, Polde Gartnar, Matevž Jensterle, Danica Gasar, Cvetka Tolar) 11:30,62. Ostale organizacije ZP niso imele kompletnih ekip.

Med ženskami jih je od skupno 48 prijavljenih štartalo 36, nobena pa ni odstopila, niti bila diskvalificirana. Pri moških (vštevši razred štipendistov in dijakov) je od prijavljenih 301 štartalo 249 tekmovalcev, od tega jih je 51 odstopilo, diskvalificiranih pa je bilo 32.

Marija Pirc iz ZZA se je uvrstila na 11. mesto

Tekmovanje v veleslalomu

Preteklo sredo, 21. februarja, je Šolski center Iskra Kranj priredil na Krvavcu šolsko prvenstvo v veleslalomu. Tekmovalo je 60 dijakov. To prvenstvo je bilo hkrati tudi izbirno tekmovanje za področno gorenjsko srednješolsko prvenstvo v veleslalomu. Zanimanja je bilo med učenci tehniške srednje šole veliko, žal pa šolski center nima dovolj sredstev, da bi se tekmovanje lahko udeležilo še več učencev.

Naslednji dan, 22. februarja, pa je bilo področno gorenjsko prvenstvo, prav tako na Krvavcu. Tega se je udeležilo iz vsake šole po pet učencev in učenk. Tekmovali so učenci iz 12 gorenjskih srednjih šol.

KRVODAJALSKA AKCIJA NA TSS KRANJ

Na tehniški srednji šoli že potekajo priprave za krvodajalsko akcijo. Izmed polnoletnih dijakov se jih je več kot 90% prijavilo za krvodajalsko akcijo, ki bo predvidoma 26. marca letos. Zasluge za tako številno udeležbo ima predvsem organizacija ZMS na šoli.

A. Boc

RAZPIS

Uprava Počitniške skupnosti Iskra razglašča prosta sezonska delovna mesta za določen čas, za delo v počitniških domovih v Poreču, na Dugem otoku, Bledu in v Trenti:

1. upravnike
2. samostojne kuharice
3. servirke
4. kuhinjske pomočnice
5. čistilke — sobarice
6. točajke
7. kuharje za peko na žaru

Pogoji:

Kandidati pod št. 1, 2, 7 morajo imeti večletno prakso za delo v gostinskih obratih.

Pod št. 3, 4, 5 in 6 pa nekaj prakse in smisel za opravljanje dela v gostinstvu.

Pri zaposlitvi imajo prednost svojci članov Iskre, upokojenci Iskre, štipendisti Iskre. Posebno prednost imajo osebe, ki so že zadovoljivo delale v naših domovih. Pismene ponudbe vložite na naš naslov — Počitniška skupnost Iskra, Ljubljana, Trg prekomorskih brigad 1, soba št. 616/VI, tel. 55-898.

Pogodbeno delo traja po dogovoru, smiselno pa od začetka do kraja sezone. Hrano in stanovanje imajo brezplačno za čas zaposlitve.

Osebe, ki so socialno zavarovane, morajo upravi PS predložiti svoje žiro račune; osebe, ki niso zaposlene pa delovno knjižico.

Vsi zaposleni morajo biti zdravstveno pregledani za gostinsko delo.

Prijave sprejemamo do zasedbe delovnih mest.

Uprava PS

DELAVSKA UNIVERZA TOMO BREJC KRANJ

Obvestilo

Delavska univerza Tomo Brejc Kranj bo organizirala izredni študij ekonomske srednje šole. Vpisovala bo tiste kandidate, ki imajo že končane določene razrede ESS, pa so študij prekinili. V šolo bomo sprejemali tudi kandidate, ki imajo zaključeno kako drugo šolo (en ali več razredov gimnazije, razne poklicne šole itd.) in vsaj tri leta prakse na delovnem mestu.

Kandidati morajo za vpis predložiti vsa spričevala (razen osnovne šole) s katerimi dokazujejo izpite iz posameznih predmetov, rojstni list, potrdilo o zaposlitvi in sliko za indeks. Na osnovi dokazil bomo individualno z vsakim slušateljem pregledali, kateri izpiti se priznavajo in kaj mora kandidat opraviti za I. in II. letnik ESS, tako da bi se cela skupina s prihodnjim šolskim letom lahko vpisala v III. letnik.

Stroške šolnine bomo obračunavali po predmetih. Prosimo, da seznanite s tem obvestilom tiste člane delovne skupnosti, ki bi na tak način lahko pridobili srednjo izobrazbo oziroma jim ta izobrazba manjka za delo, ki ga opravljajo v delovni organizaciji.

Adi Peitl iz Polprevodnikov

OBVESTILO

Uprava PSI potrebuje za vzdrževalna dela v počitniških domovih Iskre strokovne sodelavce naslednjih poklicev:

1. pleskarje
2. elektroinštalaterje
3. zidarje
4. vodovodne inštalaterje
5. kvalificirane delavce za polaganje keramičnih in kamnitih ploščic

Prosimo vse organizacije v sestavi ZP Iskra za sodelovanje, da nam priskočijo na pomoč in odstopijo kvalificirane delavce za krajši čas — največ 10 dni.

Vsa obrtniška dela bomo izvajali v mesecu marcu v Poreču in na Dugem otoku.

Prijave sprejemamo do 15. marca. Ostale informacije daje uprava PSI tel. 55-898, Ljubljana.

Zaželjeni so tudi upokojevalci teh strok.

Uprava PSI

Mitja Zornada iz ZZA

Prepir je nuja

»Grozno je, če si sam...« je nejevoljno pomislila Valerija. »Se spreti se nimaš s kom.« V sedmih dneh ni našla niti ene same priložnosti, da bi povzdignila glas; frizerka je ni opekla kot ponavadi, še mesar, zadnje upanje, se je izkazal s krasnim kosom brez žil... Končno se je zgodilo. Valerija se je oddahnila.

Še pred malico, na hitro je preletela strani časopisa Delo, ga zgrnila, ko je ob njej stal šef.

Požrl je slino in se izkašljaj: »Tovarišica Valerija, opozarjam vas, da med delovnim časom ne smete prebirati časopisa. Niste direktor...«

Valerijo je prijetno pogrelo: »Mar mislite, da samo direktorje zanima spomladanska moda, pa da je nekdo pobil pet

ljudi, da je nekdo odrezal mački rep in da je Sophija rodila drugega sina?«

Sefu je Adamovo jabolko vrglo navzgor, tako se je razburil. »Že, že, a to lahko preberete doma!«

»Čemu?« je z visokim piskom usekala Valerija. »Ne maram zaostajati z novicami. O tem kar preberem zjutraj, lahko debatiram do malice in še ob drugem kofetu!«

Sefu se je glas tresel od razburjenja. »Kakšna ženska pa ste, da me nočne razumeti?«

»Kmalu boste našli odgovor!« ga je potolkla Valerija. »Vprašala bom v rubriko 'Kramljanje s psihologom'.«

Sef je bil uničen. Sedel je spet za svojo mizo. Iz predala je privlekel reviji Adam in Eva ter Cik. Ni vedel, kje naj začne, ker so v obeh časopisih privlačna ženska telesa.

To je bilo njegovo najbolj učinkovito zdravilo zoper razrahljane živce.

Spela

ZAHVALI

Ob izgubi dragega očeta

KARLA ZRINA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem v obdelovalnici števca in obrata ERO za izraze sožalja in denarno pomoč.

Hčerka Anica Jerala

ob prerani izgubi moje drage mame

JULIJANE GRUDEN

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem na traku trifaznega števca za izraze sožalja in denarno pomoč.

Hčerka Čebulj Hilda